

$$21-19=2 \quad 18,5-16,5=2 \quad 16-13,5=2,5 \quad 13-10,5=2,5$$

3. KONTROLNA NALOGA

ODLOČANJE V SKUPNOSTI

Vir 1

Če sledimo Maxu Weberu, pod državo na splošno pojmujeemo zgodovinsko določeno obliko organizacije moči ali zgradbe oblasti, katere značilnost je, da ima zakonit monopol nad sredstvi prisile eno samo telo, to pa je prav država. (Matteucci, N. (1999): Država, FDV, Ljubljana, str. 87)

1. Pojasni uporabo pojma država v viru 1? Institucija, ki ima zakonodajno in izvršilno oblast na nekem območju. + sodno

2/

1 1/2

2. Pojasni, v kakšnem pomenu še uporabljamo pojem država?

Kot geografsko določeno ozemlje, kot ljudi s skupno narodnostjo / jeziki / vlado... prebivalstvo

2/

1 1/2

3. Demokratična država svojim državljanom zagotavlja politične pravice.

Temelj uveljavljanja le teh pa so civilne pravice.

2/

4. V zahodni Evropi in Severni Ameriki upada konvencionalna politična udeležba.

1/

5. Na črte pred navedene načine politične udeležbe v levem stolpcu pripiši črko K ali N.

- K referendum
- N državljanska neposlušnost
- K članstvo v politični stranki
- N prepričevanje drugih
- N demonstracije
- N terorizem

K konvencionalna
N nekonvencionalna

3/

2 1/2

6. Razloži pojem taktične volitve.

Volitve, kjer glasuješ proti nekemu namesto za stranko, ki ti najbolj ustreza, tako, da voliš za tisto stranko, ki bo tvojeega "nasprotnika" najverjetneje premagala.

1/

ODKLONSKOST IN KRIMINALITETA

7. Zakaj podatki, ki jih zbirajo organi pregona in pravosodni organi, ne prikazujejo dejanskega obsega kriminalitete? Razloži en razlog za to.

1/

Ker organi ne uspejo zaznati in ujeti čisto vseh kriminalnih dejanj

Vir 2

Glede na to, da so statistični podatki, ki jih zbirajo organi pregona in pravosodni organi, nepopolni in predvsem odraz dela teh institucij, skušajo raziskovalci v zadnjih dvajsetih letih ugotavljati dejanski obseg kriminalitete s pomočjo posebnih vprašalnikov, ki ji naslavljajo na izbrane vzorce prebivalstva z vprašanjem o tem, ali so v določenem času postali žrtve kaznivih dejanj, kakšnih in kakšno škodo so pri tem utrpeli.

8. Navedi, v viru 2 omenjena, načina zbiranja podatkov o vrstah obsegu in razširjenosti kriminalitete.

Navedba prvega načina: viktimološke študije 1/

Navedba drugega načina: ankete o nastali škodi zaradi določenih podatkov 1/0

Vir 3

Gre za to, da dejanje postane odklon, kadar ga definiramo kot takega. Biti gol je lahko normalno, lahko pa deviantno, odvisno od tega, kako se definira, tolmači, zaznamuje.

9. Katera teorija obravnava odklonskost tako, kakor je razbrati iz vira 3?

relativistična teorija 1/

10. V spodnji povedi sta dve vsebinski napaki. Poved zapiši ponovno tako, da bosta napaki popravljene oziroma zamenjani z ustreznima besedama.

»Sociolog Émile Marx je ugotavljal, da je odklonskost univerzalno družbeno dejstvo in nenormalen družbeni pojav.«

Zapis vsebinsko pravilne povedi:

Sociolog E. Durkheim je ugotavljal, da je ... dejstvo in normalen družbeni pojav. 2/

11. Strah presega raven dejanske kriminalitete v družbi – veliko vlogo pri tem imajo

mediji (ustvarjajo moralno paniko). 1/

12. Katere socio-demografske značilnosti imajo običajno prikazani kriminalci v medijih v Ameriki? (navedi dve)

Niso bele rase, so iz nižjih družbenih slojev. 1/

13. Razloži subkulturalno teorijo odklonskosti.

Osebi, ki se ne vede odklonsko, ampak pripada subkulturi, za katero je to značilno oz. je tako družba označena se začne vesti odklonsko. 2/